

Jahan Tahon: Natal in Menen

MARK VANVAECK

Een groot beeld in een kleine stad

Het is niet gewoon. Een kleine stad die gedurende enkele jaren een budget van € 75.000 bijeenpaart om een groot bronzen beeld van een hedendaagse kunstenaar aan het publiek te kunnen geven. Het stadsbestuur van Menen heeft dat gepresteerd.

De schepen van cultuur, Christine Depoortere, nam het initiatief voor een Werkgroep Beeldende Kunst. Ze verzamelt Menense kunstspecialisten die een tweeledige opdracht kregen. De werkgroep diende de beelden in de stad door te lichten en suggesties voor verbeteringen te formuleren. Dat had als resultaat dat een aantal beelden een nieuwe sokkel kreeg en dat de onmiddellijke omgeving van de werken werd aangepakt, wat zorgde voor beelden die beter in de stad passen. Daarnaast adviseerde de werkgroep het schepencollege voor de aankoop van een nieuwe sculptuur van oud-Menenaar Johan Tahon, die zijn opleiding beeldende kunst begon aan de plaatselijke academie. Op 6 februari werd *Natal* plechtig ingehuldigd en heeft het een plaats op de Waalvest, tussen het cultuurcentrum 't Ghelandt en het stadsmuseum 't Schippershof.

Johan Tahon is heel tevreden over de samenwerking met het stadsbestuur. "Bij een opdracht mag ik niet de beperking voelen van 'vul deze plaats in'. Dan blijf ik liever bij

mijn dromen. Maar hier kreeg ik de ruimte. Mijn eerste stap was uitzoeken of er al iets in mijn werk is dat bij deze locatie past. Want ik denk dat ik altijd hetzelfde maak, ondanks de vele vormen die mijn beelden krijgen."

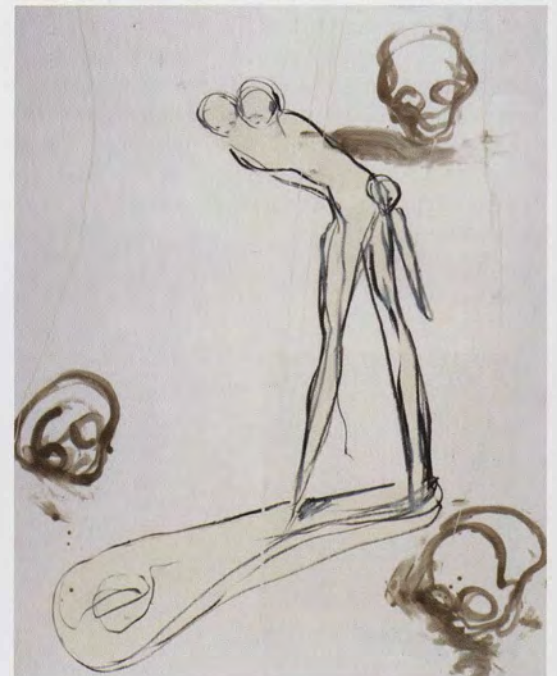
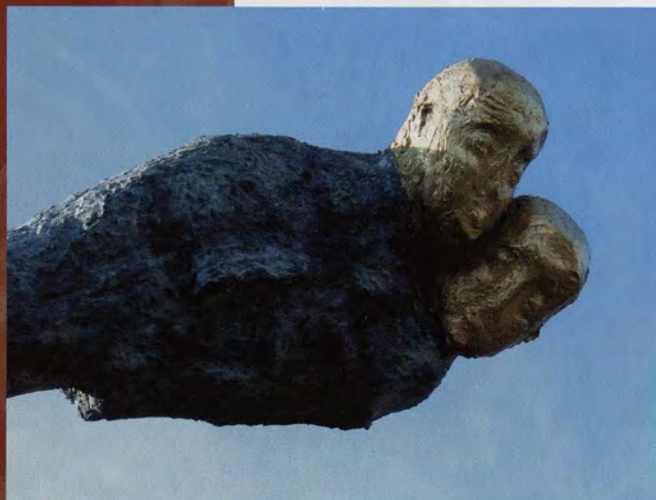
Complexer en mooier

Natal is een vijf meter hoog bronzen beeld. Het is een stappende figuur met twee benen en twee hoofden. Er is een derde hoofd dat aan de heup uitsteekt. De sculptuur is donker gepatineerd, de hoofden blinken als goud. Met *Natal* verwijst Johan Tahon, die in Oostende woont, naar zijn geboorteplaats. "Maar ik wil met mijn persoonlijke gevoelens die in het beeld zitten een universeel verhaal vertellen," zegt de kunstenaar. Wat kunnen we dan in *Natal* lezen? "Sommige dingen zijn niet licht te vatten. Zoals tijdens mijn kinderjaren in Menen, toen er nog zoveel was dat ik niet begreep en waar ik dan bang voor was. Allicht verklaart dat 'niet begrijpen' het surrealistisch karakter van mijn sculpturen. Toch hoop ik dat mijn beelden aantrekken – aantrekkelijk zijn – en mensen de inspanning doen om verder te lezen en de kern van mijn verhaal vinden: dat het onbewuste een heel belangrijke rol speelt, dat wat we met ons verstand niet verstaan we in onze dromen, bijvoorbeeld, toch kunnen begrijpen. Is onze realiteit niet kunstmatig tot stand gekomen door

Voor zijn geboortestad
Menen creëerde Johan
Tahon 'Natal', een bronzen
beeld dat begin februari op
de Waalvest werd geplaatst.

Johan Tahon,
ontwerptekening
voor 'Natal'

Foto: Jan Yperman

Het derde hoofd

“De beelden van Tahon hebben de gave ons te verrassen,” schrijft Jan Van Hove: “Het zijn geen ongeschonden figuren, want op vele manieren doet hij de menselijke anatomie geweld aan door onnatuurlijke verlengingen, uitstulpingen en zwellingen, door lichaamsdelen weg te laten of toe te voegen, door vreemde elementen met het lichaam te versmelten alsof hem bij het vormgeven een wezen van een andere planeet voor ogen stond.”

Johan Tahon maakt een litho bij de inhuldiging van Natal
Foto: Erik Desombere

Johan Tahon: “Ik ben gefascineerd door de manier waarop de mens zichzelf uitbeeldt. Daarbij is het voor mij niet belangrijk dat het beeld anatomisch correct is, maar wel dat het psychologisch juist zit. Je voelt dan een goede aansluiting.”

Het derde hoofd op de heup van *Natalis*? “Ja,” antwoordt Johan Tahon. “Bij de creatie voelde ik dat de compositie niet klopte. Om het beeld in evenwicht te krijgen heb ik mezelf toegelaten de symboliek los te laten, om achteraf vast te stellen dat het er toch in past. Dat gebeurt me vaak.”

Of, zoals te lezen is over *SelfSelf*, zijn recente tentoonstelling in het SMAK: “Vanuit zijn verbeelding en emotionele ervaring creëert Tahon een beeld dat hij noodgedwongen moet maken.”

Boetseren in het atelier te Oudenaarde
Foto: Nico Himpe

afspraken en ingebouwde zekerheden die moeten toelaten om met onze twijfels en angsten te kunnen leven? Alles is veel complexer, chaotischer en mooier dan we denken.

Ik wil tijdens de creatie die stromen van het vreemde, mooie, onbewuste toelaten. Ik koester de idee dat mijn werk deel uitmaakt van de ‘traditionele’ beeldhouwkunst. Een lijn die loopt van Egypte, over Michelangelo, Rodin... en Afrika. Afrikaanse beelden stellen niet een man of een vrouw voor, een jongere of een oudere figuur, een mooie of een lelijke. Ze zijn dit alles in één. Ze verbeelden de ziel.”